

er det en Forsøgelse af det Bidrag, som aarligt er givet til Landbosforeningerne, idet der desforuden gives et bethdeligt større Bidrag til Singste- og Hoppe = Præmier, til hvilke den større Deel af det hidtil givne Beløb er bleven anvendt. Jeg skal endnu med et Par Ord omtale det under Nr. 15 stillede Forslag. Hvis det nemlig her skulde blive vedtaget, at der i Løbet af 10 Aar skal gjøres Forsøg med saadanne Præmier, da anseer jeg det for mindre vigtigt, at det indtræder strax, end først efter nogen Tids Forløb, idet det forekommer mig aldeles indlysende, at skal man gjøre sig noget Haab om, at der skal kunne bringes noget Ordentligt ud af Stamstutteriet, vil det være aldeles nødvendigt at skaffe idetmindste nogle udmærkede Tillægsdyr tilveie af den Race, som nu her er blevet foreslaaet, og det snarest muligt; men da dertil kun er bevilget 3000 Rbd., vilde jeg finde det meget hensigtsmæssigt, om denne Prøve med Præmiesystemet først indtraadte 1 à 2 Aar senere, saaledes at altsaa det Beløb, som dertil er bestemt, i de første to Aar anvendes til at bringe Stamstutteriet i en virkelig tilfredsstillende Skikkelse, ialtfald under saadanne Vilkaar, at det kan siges at kunne opfylde sin Bestemmelse. Jeg skal altsaa Intet have imod, at det under Nr. 15 stillede Endringsforslag vedtages.

Tscherning: Efter den ærede Ministers Udtalelse vilde det jo i en væsentlig Grad naaes, at Loven ikke blev uendelig; men Hensigtsmæssigheden af de to forskellige Forslag maa jeg dog nærmere tage i Betragtning. Den ærede Ministers Forslag vil komme til at stille Forholdet saaledes, at disse forskellige Foreninger blive vant til aarligt at faae visse Summer af Statskassen og vænnes ikke til at faae Noget ved dem selv, og vi ville derfor, naar disse 10 Aar ere omme, komme til at staae i samme forlegne Stilling som nu, at man vil sige: Enten bliver der ingen Ting gjort, eller Statskassen maa blive ved. Mit Forslag derimod vil drive disse Foreninger til at vise, om der er Liv i dem, om det Hele bethder Noget, og om disse Udtalelser i Virkeligheden er 8 β eller 16 β værd pr. Tønde Hartkorn for Noget og 3 Mk. for Andre, der have noget

Mere, og Intet for de Andre; det vil drive dem til at vise, at de ikke ere bange for at gribe i Lommen, saa at de, naar de 10 Aar ere omme, selv kunne skaffe tilveie og lægge paa Bordet de Penge, der behøves. Jeg troer derfor, at naar den høitærede Minister har fundet at gjøre Regjeringen fri for al Indblanding i disse Forhold, bør han helst blive staaende ved mit Forslag, der i saa Henseende vil virke mere instruerende, opmuntrende og fremmende end hans eget, hvorefter Forholdet vil blive som hidtil, at man henhyster sig i en sød Søvn og ikke mægter at give et Par Skilling af sin egen Lomme. 20,000 Rbd., lagte paa 54,000 Landeieendomsbesiddere, paa 80 rige Mænd, er det ikke værd at holde fast ved; det maa lidt efter lidt ophøre, thi ellers er der intet Liv i det Hele.

Jeg skylder den ærede Minister Svar paa et oprigtigt Spørgsmaal. Den ærede Minister spurgte mig, som havde kjendt ham fra tidligere Tid, om jeg forsaavidt holdt hans Formand og ham for Bureaukrater. Det var ikke i Henshold til denne Lov jeg kom til at udtale mig derom, jeg lebedes derimod dertil af den almindelige Betragtning, man gjør gjældende med Hensyn til at fastholde Loven med den absolute Betydning, ligeoverfor Finantsloven. I denne Henseende er den ærede Ministers Formand efter min Mening kun Bureaukrat i een Retning, men da ogsaa meget stærkt, og det er, naar han kommer over paa det saakaldte kirkelige Gebeet, medens den ærede Minister selv efter min Mening for Dieblisset er den fuldstændigste Bureaukrat, der findes her i Landet. Han har ganske vist ikke tidligere været det, saavidt jeg har kjendt ham — om han har havt Spiren dertil, skal jeg ikke kunne sige — men efter min Mening er han det nu afgjort, og han har givet Bevis derpaa i de sidste Dage, deels ved hele den Maade, hvorpaa han har stillet Stutterisagen paa Finantsloven, og deels ved den Maade, hvorpaa han har fastholdt sit System, sin Opfattelse af Lovene i Almindelighed ligeoverfor Finantsloven. Jeg kan ikke svare ærligere.

Indenrigsministeren: Jeg troer ikke at være nødt til at komme ind paa dette